

Hoe leert men nu zo'n postduif lange of kortere vluchten maken!

Toen jullie baby af en kleuter werden, ging je de straat 'es uitlopen, weldra een paar straten om, straks zelfs de stad in... er op uit! Telkens werd de afstand groter! Maar ook altijd was het je ouderlijk huis, waarheen je terugkeerde!

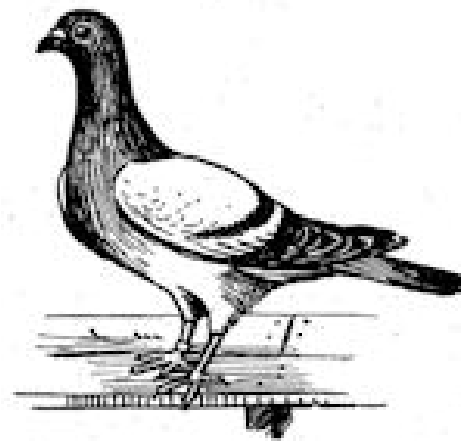
Zo ongeveer is het ook met de duif.

Het geheim van de postduif ligt dus hierin, dat hij altijd weer terugkeert naar z'n nesthok. Anders gezegd: hij vliegt dus nooit van z'n nest uit Brussel of Bordeaux per trein verlangste afstand!), maar wordt naar Brussel of Bordeaux per trein vervoerd, daar opgelaten, om terug te mogen keren naar eigen duiventil.

Als een postduif zo'n 3 à 4 mnd. oud is, neem je hem mee en laat hem op geringe afstand (plm. 5 km.) opvliegen. Na enkele grote cirkels gevlogen te hebben vliegt hij weer „huiswaarts“. Een volgende keer neem je de afstand groter, natuurlijk! Zo oefent de duif zich in het thuisvliegen. Dan maakt hij 'es een treinreisje. 50 km., 100 km. verder, steeds verder! En in de tijd van de grote wedvluchten rijden er speciale duiventreinen in Europa. Een flinke, een-jarige duif kan al een afstand terugvliegen van 3 à 400 km. Als weer en wind niet tegenwerken, is de gemiddelde snelheid 70 km. per uur of ongeveer 20 m. per seconde.

't Ligt voor de hand, dat je vraagt: „Hoe en waarom vindt de duif zijn hok terug?“

Eerlijk gezegd: men weet het niet!



POSTDUIF

We staan hier voor een raadsel. Door herkenning? Door het instinct alleen? Door een bijzonder instrument?

Lange tijd al heeft men proeven genomen. Vooral in Amerika.

Er is n.l. een Amerikaan, die vertelt, dat een duif vliegt over magnetische lijnen, of lijnen, die evenwijdig lopen aan de evenaar. Een sterke zender van een radiostation zou een postduif in de war kunnen brengen.

't Is natuurlijk maar een klein kunstje om de postduif in de oorlogsberichtgeving te gebruiken. Denk 'es aan de spannende avonturen van de boodschappers voor de Prins, die óf bij Haarlem, óf bij Leiden, door de vijandelijke linie heen kwamen.

Tegenwoordig, ook in de laatste oorlog, doet men het heel wat vernuftiger. Een kokertje aan de vlerk en een fototoestelletje onder de borst. Dit knipt automatisch. En met prachtige gegevens keerde menige duif terug.



„ZO'N HEIKNEUTER“

DOOR: WIELAND WOUTERS

HET ONGELUK.

Ze zijn aan 't voetballen, de jongens. Op het sportveld. Trappen....

hollen.... schreeuwen. Wat gaat het mooi! Jaap, het zoontje van dokter Pieters, heeft al een doelpunt gemaakt

en Wim Wolters doet erg zijn best er ook een „te zetten”. Kijk eens, hoe die Wim achter de bal aan holt. Ha, daar heeft hij het leer te pakken. Toe Wim, geef hem van katoen! Maar juist op 't nippertje krijgt Jaap de bal te pakken. Even een zachte tik met de punt van z'n schoen. Ha, dat wordt goed! Voorzichtig geeft hij de bal een duwtje. En dan rent hij er mee over 't veld. Vooruit, naar het doel!

Ha, ze hebben er niet op gerekend. Daar is het doel reeds. Vooruit, trap af! O, wat spant Jaap zich in. Hij zal het leer maar zo in het doel jagen. 't Moet gelukken; 't zal!

Maar wat is dat? Juist op het laatste ogenblik schiet Boele er op af. Een flinke trap.... en weg is de bal. Jaap trapt een groot gat in de lucht en verliest zijn evenwicht. Daar ligt hij languit in het natte gras. Brr, niets lekker hoor. En dat Boele dit nu juist moest doen. Maar Jaap springt dadelijk op. Waar is de bal nu? Rennen maar, hollen.... Kijk, daar heeft Wim de bal al weer. Dat gaat er van langs hoor!

Wacht eens.... misschien.... Met een vaart schiet Jaap er op af. Wim hoort bij de tegenpartij en die mag geen doelpunt maken. Ha, mis! Klaas de Koning komt net op tijd tussenbeide. Die kan er ook wat mee. Daar geeft Jan Seegers de bal een forse trap. Prachtig, toe nou! Laat hem niet glijpen, Jan! Fijn, nog een zetje. Ja, goed zo! Och, wat jammer. Daar heeft Boele de bal al weer. 't Hollen, draven en schreeuwen begint opnieuw. Een prachtig spel is het. Opwindend.

De jongens voelen geen kou; ze voelen niet eens, dat de scherpe herfstwind een regenbui over hen heen jaagt. Het voetbalspel neemt hen geheel in beslag. Ze vergeten de tijd. Ze willen hun boterham wel missen, als ze maar kunnen voetballen.

Vooruit, trap af! Weg die bal!

Kijk, daar schiet het ding met een vaart door de lucht. Boem!... Weer een trap! Boem. Opnieuw.

De jongens zweten van 't harde hollen. 't Wordt een wild en rumoerig spel.

Eindelijk slaat de torenklok zes uur. Wim zegt: „Ik ga naar huis, hoor. 't Is etenstijd”.

„Wacht even!” schreeuwt Jaap.

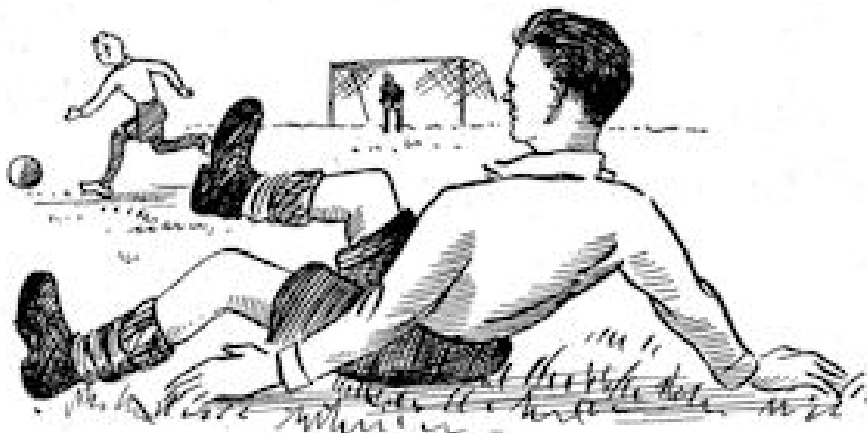
„Nog vijf minuten!”

Maar Wim wil niet. Hij moet naar huis. Jaap blijft doorspelen. Hij weet van geen ophouden. Even later gaan er meer jongens naar huis. En dan is het wilde voetbalspel uit. Hè, hè! Jaap veegt 't zweet van zijn gezicht. Warm werk, dat trappen en hollen. Maar waar is zijn jas nu? Even kijken. Neen, bij het doel is de jas niet. Bij de elzenwal dan? Ook niet.

„Jongens, wie weet waar mijn jas is?” schreeuwt Jaap.

„Je jas!” schreeuwt Klaas de Koning, nergens gezien!”

Waar heeft hij de jas dan gelaten? Een gure regenbui klettert naar omhoog. De druppels prikken hem in 't gezicht. Hu, hij huivert. 't Is koud. Waar.. waar..? Wacht.. in school. Hij is uit school haastig naar huis gehold om de voetbal te halen. En toen heeft hij de jas laten hangen. Gauw naar school. Flauw van Wim om zo



gauw naar huis te gaan. In het portiek van de school staan Klaas de Koning en Boele te schuilen voor de regen. Jaap meent, dat ze lachen. Dat maakt hem kriebelig. Vooruit, gauw naar huis. Met een vaartje schiet hij de stoep af; het plein over; de straat op. Laat Klaas en Boele daar maar staan. Maar hoor, ze komen reeds achter hem aan. Ze roepen.... Maar hij wacht niet, vast niet....

Klaas de Koning en Boele Brandts hollen Jaap achterna. Boele's klompen klotsen op de harde keien. In een van die klompen zit een barst. Je hoort het dadelijk aan de klank. Boele kan voetballen hoor. Hij heeft vanmiddag twee doelpunten gemaakt. En Jaaps elftal niet een. Och, de jongens laten Boele meespelen, maar 't gaat niet van harte. Boele van de bezembinder....

„Hei, Jaap! Niet zo benen!”, schreeuwt Klaas de Koning.

„Ben je op hol geslagen?”

Maar Jaap luistert niet. Wat kan hem die Boele schelen? En sedert Klaas de Koning de vriend is van dat jog, mijdt hij ook deze zoveel mogelijk. Boele van de bezembinder... bah.....

„Hij is je naaste”, zegt z'n hart.

Jawel, dat gelooft Jaap grif, maar Klaas de Koning is Boele's vriend. Hij niet.... nooit! En met inspanning van alle krachten tracht Jaap zijn achtervolgers te ontlopen.

„Toe Jaap, wacht nou!”, hijgt Klaas. „Je hebt mijn huiswerkschrift nog. Geef op! Dan kun je zo hard hollen als je wilt!”

„Niet waar!”, schreeuwt Jaap terug.

„Wel waar, 't zit in je zak!”

Klaas en Boele zitten Jaap nu vlak op de hielen.

— Klep, klots —, zeggen Boele's klompen.

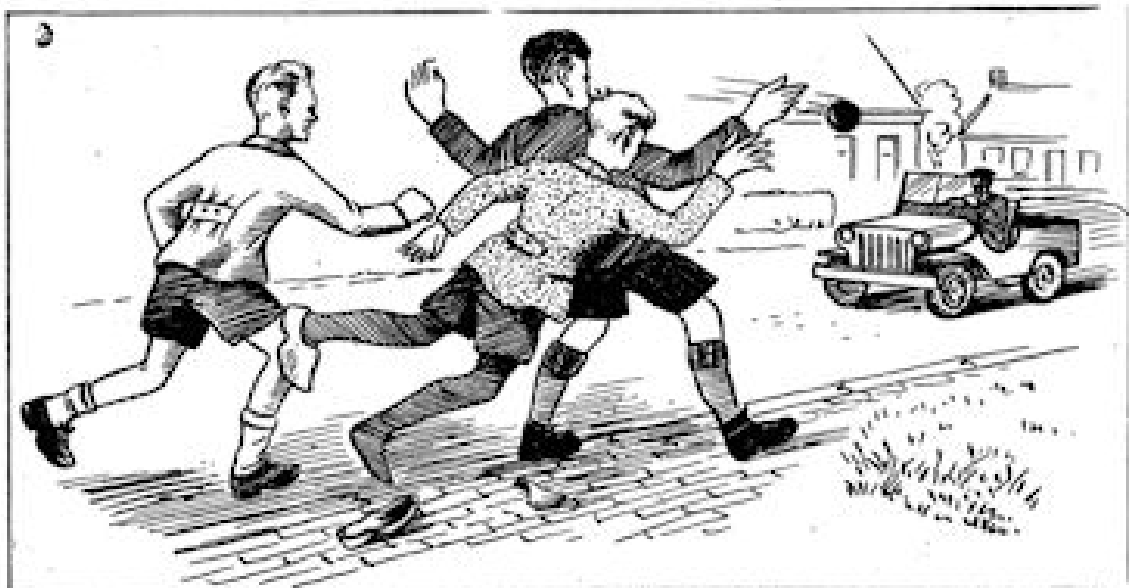
— Klenperde — klots —.

Ploteling gebeurt het. Met een vaart wil Jaap de straat oversteken. Maar op 't laatste ogenblik ziet hij om de hoek van een zijstraat een auto, die met een flinke vaart komt aansnорren. Hij kan onmogelijk meer oversteken en daarom blijft hij plotseling stokstijf staan.

„Jo!”, schrikt Klaas de Koning.

Te laat.... Als Boele zich schrap zet om ook staan te blijven, breekt de kap van zijn klomp. Meteen verliest hij zijn evenwicht, dreigt te vallen en botst daardoor tegen Jaap aan. Door de vaart waarmee hij tegen Jaap aanvliegt, raakt hij de voetbal onder Jaaps arm met zijn vooruitgestoken hand. Pats! De bal vliegt met een vaart weg.... Jaap valt en Boele ligt er in een tel bovenop. Beiden liggen even op de straat te spartelen. Jaap schreeuwt en slaat wild om zich heen. Hij denkt dat het een flauwe grap van Boele is en probeert deze dan ook een geduchte trap te verkopen.

(Wordt vervolgd).





„ZO'N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

Maar tegelijkertijd, of even daarvoor, het gebeurt ook alles zo razend snel, klinkt een hevige slag. De auto is vlak langs de jongens gescheerd, maakt een gierende draai, botst tegen de hoek van een huis en slaat dan tegen een lantaarnpaal. Glasscherpen rinkelen op de straat.

Wat een ongeluk!

De jongens horen het lawaai. Ze schrikken erg en ogenblikkelijk zijn Boele en Jaap op de been. Zonder op hun vuile kleren te letten, lopen ze haastig naar de plaats van het ongeluk. Van alle kanten komen de mensen aangesneld.

't Lijkt vreselijk....

Achter het stuur hangt de chauffeur. Zou hij.. dood...?

Een paar mannen willen de arme man uit zijn benarde positie verlossen, maar twee agenten, die op een motor kwamen aansnorren, weten dit te beletten. Op hun commando maakt de saamgeklonterde mensen massa ruim baan.

Het is een open wagen; een jeep.

De drie jongens staan vooraan. Een der agenten klautert op de jeep. Kijk, wat is dat nou.... Wat vindt de agent daar?

„Jo”, zegt Klaas de Koning tegen Jaap, „waar is je bal?”

Hoor, er toetert een auto. Jaap kent dat geluid wel. 't Is zijn vader. Vlug schiet hij op de wagen toe.

„Vader, wat een ongeluk, ik heb.... 't is....”

„Jij hier nog! In die koude, vieze regen! Gauw naar huis jij! Dadelijk, begrepen!”

Maar dat dadelijk gaat bij Jaap niet zo gauw. Hij is veel te nieuwsgierig en.... de bal... Hij moet zijn voetbal weer zien te krijgen. Feitelijk is het ongeluk te wijten aan die nare Boele, die.... Nare jongen toch. Als

die arme chauffeur sterft, is het Boele's schuld. Maar zijn voetbal.... die moet hij weer zien te krijgen.... dadelijk.... Hij tracht dichterbij te dringen. Voorzichtig wringt hij zich door de omstanders heen. De meesten laten hem stil begaan. Ze kennen die wilde bengel wel. Zijn vader zal die knaap wel terug jagen; welja. Spoedig is Jaap vlak bij de auto. Vlak er naast ligt de chauffeur. De agenten hebben hem op advies van de dokter voorzichtig uit de auto getild. De man heeft een hoofdwond. Er loopt bloed uit.... griezelig.

Kijk, zijn vader is bezig de wond te reinigen en een verband te leggen. Zo nu en dan kreunt de chauffeur zacht. Er komt nog een agent aan. Deze ziet de voetbal liggen en vraagt: „Waar is de jongen van deze bal? Is die er soms ook uit geslingerd?” Jaap hoort het en wil dadelijk naar de agent gaan om zijn voetbal te halen. Maar zijn vader zegt streng: „En nu voor 't laatst: naar huis!”

Jaap deinst achteruit en mompelt: „Maar 't is mijn bal, dat is 't”.

„'t Komt door de bal van Jaap”, zegt Klaas de Koning. Met een ruk keert Jaap zich om en bijt van zich: „'t Is Boele's schuld! Die heeft de bal onder mijn arm weggeslagen....”

„Een raar geval”, zegt de laatste gearriveerde agent. „Lijkt er veel op, dat de man te hard gereden heeft en geslipt is. We moeten straks maar eens een remproef nemen”.

Een bakkersknecht, die dit hoort, zegt, dat van slippen geen sprake is. Neen hoor, daar niet van. Een stuk of drie kwajongens, balsturige bengels, kwamen woest aanrennen. De ene had een bal, die bal, ja. Ja, hij heeft het goed gezien. Nou wat er verder precies gebeurd is, weet hij niet goed, maar in een moment vloog de bal met

een vaart omhoog. En hoe kon 't ook zo gek gebeuren; pats! Vlak tegen 't gezicht van de chauffeur. Geen wonder, dat er ongelukken gebeuren, als zulke wilde bengels met een dikke voetbal de straat onveilig maken".

"Weet je dat heel secuur?", vraagt een der agenten. De bakkersknecht doet erg verontwaardigd. Secuur weten? Nou nog mooier! Hij loopt toch niet met de ogen in zijn zak? En om zich heen kijkend wijst hij op de jongens. „Daar heb je de bengels warempel. Pak ze in de kraag".

Jaap, die zich na het verhaal van de bakkersknecht niet zo lekker gevoelt en Klaas de Koning, die eveneens een raar gevoel in zijn maagstreek krijgt, wachten vol spanning op de dingen die komen zullen. Boele zwijgt....

„Ik heb geen schuld", zegt Jaap nog. En op Boele wijzend: „Hij heeft....."

Verder komt Jaap niet, want de agent vraagt streng: „Die bal is van jou, nietwaar?"

Jaap knikt, verbouwereerd.

„Kom jij maar eens eventjes mee, jongen".

„Die zit", grinnikt de bakkersknecht. „Zou hij maar wat voorzichtig met zulk speeltuig zijn".

II

MAAR.... BOELE IS MIJN VRIEND NIET.

Jaaps vader rijdt met een forse zwaai zijn erf op. Het ongeluk op de Havendwarsweg heeft hem danig opgehouden. Jonge, jonge, die chauffeur heeft een lelijke knauw gekregen. Een diepe hoofdwond en nog een beenbreuk bovendien. Tja, er gaan een aantal weken mee heen, voor de man weer achter het stuur zit. Enfin, levensgevaar is er niet bij. Maar die Boele, dat is nog eens een knaap. Een heidejongen, maar met een hart van goud. Een jongen om jaloers op te zijn. Jaap.... och, een jongen zoals de meeste anderen. Een grote mond op zijn tijd, als er geen vuiltje aan de lucht is, maar als er gevaar dreigt... nou... een klein hartje hoor. Met

een schok staat de wagen stil bij de garage. Dokter Pieters springt uit de auto, klapt het portier met een smak dicht en....

„Dokter... eh dokter", hijgt een man, die haastig het grindpad komt opgelopen. „Dokter, eh... ik hoorde zoiets van een auto-ongeluk. Eh... van voetballende knapen en.... Boele, mijn jongen, moet de schuldige zijn. Ze... ze... Zit hij nu op het politiebureau, dokter?"

„Kom maar even mee, Brands", zegt de dokter. Even later zit Boele's vader in de grote huiskamer tegenover dokter Pieters.

„Vrouw, heb je iets te drinken? Een kopje koffie, of zo? Brands lust



ook wel een hartig bakje".

„Geen moeite voor mij", zegt Brands, „ik ga meteen weg".

„Geduld man, eerst een lekkere kop koffie en een sigaar. Je wou toch iets horen over Boele is 't niet?"

„Boele?", vraagt mevrouw. „En Jaap dan, man?"

„Als je nu eens rustig bij ons gaat zitten, dan zal ik die puzzle eens oplossen".

Spoedig zit de dokter midden in zijn verhaal. Hij vertelt van het auto-ongeluk; van de chauffeur; van de mensen die te hoop liepen en van de agenten, die de orde trachtten te handhaven. Van Jaap, die vooraan stond, maar haastig terug week, toen hij hem een wenk gaf.

„Was Boele er niet bij?" vraagt Brands ongeduldig.

„Boele”, zegt de dokter, „Boele? Vrouw, dit is de vader van Boele, je weet wel, de jongen waar onze Rie het zo druk over heeft. Brands, die jongen van jou is een flinke kerel. Ik wou om een mooi ding dat alle jongens zo waren! Dat onze Jaap zó was! Je kunt trots op Boele zijn, Brands. Een jongen met een gouden hart, een eerlijke robuuste kerel”.

„Ja maar”, zegt mevrouw, „nu heb je nog niet veel over de jongens verteld. Boele, hm, dat mag zo zijn, maar onze Jaap! Je wilt toch niet beweren, dat die minder eerlijk, minder oprecht is?”

„Uw man overdrijft, mevrouw”, zegt Brands.

„Luister”, zegt de dokter. „Een agent, die onder de bedrijven arriveerde, maakte de opmerking, dat het ongeluk te wijten was aan slechte remmen of dat het een slibgeval moest zijn. Een bakkersknecht, die dit hoorde, nam het dadelijk op voor de arme chauffeur. De man trof hoegenaamd geen schuld. Wat? Iedere chauffeur, die een voetbal tegen zijn hoofd krijgt, moet wel een ongeluk krijgen. 't Moet je maar gebeuren. Rustig rijdt zo'n man de hoek om; de weg is veilig. Vooruit, een beetje meer gas kan geen kwaad. Ineens... pats!, een dikke voetbal slaat de chauffeur tegen 't hoofd. Geen wonder, dat daar ongelukken van komen”.

„Voetbal, man? Jaaps voetbal?”, schrikt mevrouw.

„Goed geraden. De bakkersknecht wond zich danig op en wees de agent de kwaaddoeners. Of eigenlijk: hij wees Jaap aan als de schuldige”.

„Maar man!”

„Kom jij maar eens eventjes mee, jongen”, zei de agent tegen Jaap. Op hetzelfde ogenblik kwam de ziekenauto en samen hesen we de gewonde chauffeur in de wagen. Een der agenten wees naar Jaap en vroeg mij of ik die knaap ook kende. Hij keek wel een beetje zuinig, toen ik hem zei, dat ik de vader van de jongen was. Enfin, er zat niet anders op, Jaap moest mee naar het bureau. Ze zouden hem daar wel even inpeperen hoe



onverantwoordelijk het was om met een voetbal op straat te spelen. Jaap wong zich in allerlei bochten om de schuld van zich af te schuiven. Hij huilde als een.... ach, wat geeft het ook. Ik ergerde mij danig aan de jongen. Maar goed, het werd nog erger. Jaap ontkende en wierp alle schuld op Boele. Die was de dader. Kortom, er volgde een hele beschuldiging aan Boele's adres. Allerlei kwaajongensstreken passeerden de revue. Eerlijk gezegd, ik schaamde mij diep”.

„Maar man, als het toch zo is? Jaap vertelde me....”

„Zo is? Vrouw, ik heb even in Jaaps hart kunnen kijken en.... neen, 't is droevig. Goed, laten we aannemen, dat Boele door onvoorzichtigheid de voetbal een mep gegeven heeft, dat hij dus de eigenlijke oorzaak van het ongeluk is, waarom dan nog meer verdachtmakingen? Neen vrouw, uit die taal van onze jongen sprak geen liefde; geen sprankje. Dat deed mij pijn, ja”.

Jaaps moeder zucht. Zij kan, zij wil maar niet begrijpen, dat het zo is. Zij heeft haar jongen, haar Jaap te lief, dan dat zij dit geloven kan. Toch... o ja, zij weet dat de zonden groot zijn en veel.... Bij haar.... ach... ook bij Jaap....

(Wordt vervolgd).



„ZO'N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

„Och dokter”, zegt Brands, „ik geloof, dat u het wat al te somber bekijkt. 't Is ook geen kleinigheid, maar....”

„Brands”, valt de dokter zijn bezoeker in de rede, „Brands, alles goed en wel, maar jouw jongen, Boele..... man, daar heb ik slechts bewondering voor. Weet je wat er gebeurde? Zonder schroom stapt hij op de agent af en zegt ronduit, dat Jaap geen schuld heeft. Hoor je Brands? Na al de verdachtmakingen, welke Jaap Boele in de schoenen schoof — neen, spaar me ze te herkalen — sprong Boele nog voor Jaap in de bres. Jaap had wel hard gelopen met de voetbal onder zijn arm; Klaas de Koning en Boele waren hem gevolgd, hadden Jaap ingehaald, toen Jaap de straat wou oversteken, juist op het ogenblik, dat er een jeep aankwam. Boele's kap van de klomp was er afgesprongen en toen hij zijn evenwicht dreigde te verliezen, stak hij de hand vooruit en toen schoot de bal weg.... Neen Brands, over Boele hoef je heus niet ongerust te zijn”.

„Maar dan is Jaap toch onschuldig, man”.

Aan dat auto-ongeluk, ja. Maar de anderen eveneens. Alleen, neen, ik heb me toch lelijk op Jaap verkeken. Want, nadat Boele het voor hem had opgenomen, hoor je, voor Jaap, die heus niet karig was met zijn verdachtmakingen aan Boele's adres, kon Jaap het nog niet laten Boele te beschimpen. Ik stond er versteld van; paf!”

„Uw jongen, uw Jaap is over zijn zenuwen geweest, dunkt me”, zegt Brands. „Dan zegt zelfs een groot mens wel eens dingen, waarvoor hij zich later schaamt. Ik ben al lang blij,

dat geen der jongens met opzet de bal over de straat gekeild heeft”.

„Dat laatste stem ik grif toe, Brands. Maar over z'n zenuwen, nou. Neen, praat er me niet van; ik zal m'n jonger het wel inpeperen; ik zal....”

„Ho, ho, dokter, stil laten betijen. Je krijgt de kinderen toch niet zoals je ze graag wilt hebben. De zonde wroet in de harten van klein en groot. Ze vreet voort als de kanker, waar geen kruid voor gewassen is. Met boze woorden, met hardhandigheid, met geen stok sla je de zonde er uit. Alleen het zoenbloed van de Heiland reinigt van alle zonde. Dat bloed wist alles uit.... Geen hardheid dokter; geen boze woorden of dreigementen, maar alleen Gods Geest is machtig de harten der mensen te veranderen”.

„Maar ik moet toch....”

Brands staat op. Behoedzaam tipt hij de as van zijn sigaar en zegt: „Natuurlijk dokter, natuurlijk. Doen wat uw hand vindt om te doen. Maar met een biddend hart. Ik laat Boele in veel dingen zijn gang gaan; ik moet hem wel eens bestraffen, maar als ik hem op het verkeerde wijs en met hem praat over de zonde en het boze hart, dan weeg ik mijn woorden, omdat veel woorden alles kunnen bederven. Een teer plantje zet men immers niet in de volle zon en een zieke behandelt men zo zorgzaam mogelijk”.

Als de dokter Brands de hand reikt, zegt hij: „Dank je, Brands, dank je. Ik heb vandaag veel geleerd van Boele en van jou”.

Even later komt Jaap thuis. Ze zijn niet lang op het bureau geweest. Maar toch lang genoeg om aan de weet te komen, dat ze op de rijweg voorzichtig moeten zijn. Boele had een pluim

pje gekregen omdat hij alles eerlijk had opgebiecht. En Jaap een standje, omdat geen der agenten zijn houding ten opzichte van Boele kon waarderen. Het was wel erg jammer, dat hij zijn voetbal niet dadelijk terug kreeg. Dat speelding moest maar een tijdje op het bureau blijven, had een der agenten gezegd.

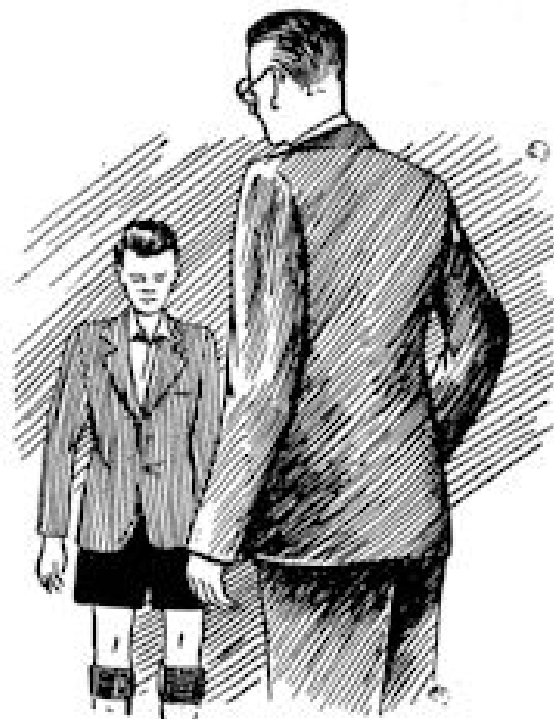
„Zo Jaap”, zegt de dokter, „ben je weer thuis?”

„Ja vader, wat een ongeluk hé?”

„Och, 't is nog betrekkelijk goed afgelopen. De chauffeur zal voorlopig wel in 't ziekenhuis blijven, maar zijn leven is er niet mee gemoeid. Jongen, jongen, was je maar niet zo wild weggehoid. Je ziet nu hoe gevaarlijk het kan zijn onbezonnen over de straat te hollen”.

„Maar vader, Boele....”

„Stil Jaap, niet over Boele praten. Ik weet al lang wat er komen zal. Wil je wel geloven, dat je mij vandaag erg teleurgesteld hebt? Voel je



niet, dat je op een treurige manier probeerde Boele in 't zonnetje te zetten? Zelfs nog toen die fiere knaap het zo voor je opnam? Jaap, jongen, dat deed me pijn. Al die beschuldigingen kwamen uit een hart, dat zijn naaste niet liefheeft...., haat mis-

schien. En al is het zo, dat Boele je soms minder fraai behandeld heeft, al was het nog tienmaal erger, dan nog moet je liefhebben en vergeven. Vergeven jongen, zeventig maal zeventienmaal.

„Ja vader, maar....”

Geen maren Jaap. Gehoorzamen om vraagt het van je, niets meer, maar ook niets minder. Hij gaf Zijn leven, Zijn dierbaar bloed uit liefde tot arme zondaren.... tot moordenaars zelfs. Geen maren Jaap; gehoorzamen om Jezus' wil”.

Jaap buigt zijn hoofd.

Zacht legt de dokter zijn hand op Jaaps schouder.

„Jaap, als het zo moeilijk is en zwaar.... Hij wil je helpen, de Heiland, niet een keer, maar altijd opnieuw, zonder ophouden en zonder verwijten. Zo lief heeft Hij zondaren.... ook jou Jaap”.

„Ja vader”, zegt Jaap. „Maar.... maar Boele is mijn vriend niet”.

„Maar wel je naaste. En volgens het grote gebod moet je die liefhebben als jezelf. Omdat Jezus dat vraagt”.

III.

HET KARRETJE.

De herfst met zijn zomerse dagen is gauw vergleden. Guur wordt het buiten en de ruwe stormwind doet zijn best de bladeren van de bomen te rukken en ze op hopen te jagen.

Over het kleine huisje aan het Boenderveld giert de gure wind en zo af en toe klettert een dikke hagelbui tegen de vierkante ruitjes. Boele komt 's avonds dadelijk thuis. Er is in het dorp weinig meer te beleven. Zijn vriend, Klaas de Koning heeft het meestal druk met zijn huiswerk en de andere jongens van school laten Boele links liggen. Sedert het auto-ongeluk is het voetballen afgelopen en het is vreemd, maar de meeste jongens geven daarvan in 't geniep Boele de schuld. Hij merkt het best aan hun houding en gebaren. Klaas de Koning komt meestal voor hem op en zo langzamerhand laten ze ook Klaas aan zijn lot over.

En Jaap-van-de-dokter? Och, die is stiller geworden sedert het auto-ongeluk. Hij speelt wel met de andere jongens mee, maar als die hem, Boele, onheus bejegenen, loopt Jaap weg. Eén keer heeft Jaap het zelfs voor hem opgenomen, toen een paar van de jongens hem bespotten om zijn gelapte broek. Kerel, wat was die Jaap kwaad geworden. De jongens wisten eerst niet, wat ze er van zeggen moesten, maar al spoedig waren ze over 'de eerste schrik heen en het duurde niet lang, of ze scholden Jaap voor „blikken dominee”. Ze hadden allen een diepe buiging voor Jaap gemaakt en gezegd, dat ze zeer tevreden waren over z'n eerste preek. Toen was Boele kwaad geworden. Met een sprong stond hij tussen de jongens, die zo gemeen waren om Jaaps goede bedoelingen te bespotten.

Ach, het werd er slechts erger door.

„Daar heb je de koster!”, hadden de jongens gegild. Klaas de Koning had Boele's vechtlust betoomd en hem meegetroond achter de school.

„Je wou het opnemen voor Jaap?”, vroeg Klaas. „Die redt zich wel en als jij je daar tussen mengt, wordt het er voor Jaap vast niet beter op. Houd je handen thuis en als er toch gevochten moet worden, roep je mij maar. Dan zullen de heren zich eerst nog wel eens bedenken om de handen uit te steken. Bah, zulk gespuis!”

Een enkele keer weet Boele Rie te treffen. Rie is vier jaar en een zusje van Jaap. Maar sedert de dagen zo guur zijn, staat Rie zelden bij de vijver. Het oude horloge, dat hij haar gaf, heeft ze nog steeds en het klinkt Boele als muziek in de oren, als ze zegt: „Daar is Rie al weer, Boele. Kijk eens, zo'n mooie klok. Van jou, hè Boele?”

Een keer is Boele met Klaas de Koning bij Govert geweest. Govert woont naast Klaas in een gezellig huisje met een mooi bloemperkje er voor. Govert had verteld over de tuin van de dokter; over de kassen en de bloemen. Boele had met open mond zitten luisteren en toen Govert een aardigheid over Rie had verteld, was het even geweest, of hij, Boele, met

het kleine ding alleen was geweest in de grote zandbak achter de hoge ligusterbeg. En het grote verlangen naar liefde en genegenheid was weer sterker geworden sedert het bezoek bij Govert.

Klaas de Koning en hij hadden van de tuinman een groot platenboek mogen bekijken en ook een jaargang van een geïllustreerd tijdschrift uit de tijd van de eerste wereldoorlog. Toen hadden ze nog even met Govert gesjoeld en voor ze er erg in hadden, had de klok negen geslagen. Van Goverts vrouw hadden ze nog een heerlijke kop chocolademelk gehad en toen waren ze naar huis gegaan. Klaas de Koning had hem tot even buiten het dorp gebracht.

Toen hij langs het Boenderveld liep



en de zwarte lucht een regenbui joeg over de kale heide, had hij zich opeens weer erg eenzaam gevoeld. Thuis wachtte hem z'n vader, die iedere avond druk bezig was met bezems en boenders.

Alleen maar zijn vader....

Moeder... ach... allang gestorven.

En 's avonds, in het stille woonvertrek, waar hij nog had zitten prutsen aan een karretje, dat hij in 't geheim voor Rie bestemde, had zijn vader plotseling gevraagd: „Wat maak je daar eigenlijk, Boele?”

(Wordt vervolgd).



„ZO'N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

„Och, een karretje, vader”.

„Zou je maar niet liever naar bed gaan? 't Wordt zo langzamerhand tijd, vind je ook niet?”

„Dit wieltje nog; 'k ben zo klaar”.

Ze hadden nog een tijdje rustig doorgewerkt, ieder aan zijn eigen werkstuk. IJverig had hij zitten passen en meten. Het zou een fijn karretje worden en de wielen moesten mooi uitgesneden. Echte naven en velgen met een dunne ijzeren band. Nog één wieltje.... Wat zou Rie blij zijn!

Plotseling was zijn vader opgestaan en had het karretje bekeken.

„Dat wordt een aardig ding, Boele. Jongen, je moest bij een timmerman in de leer. Op de ambachtschool zou eigenlijk beter zijn, maar....

Hij had zijn vader aangekeken, vragend.

„'t Kost nogal veel, Boele. Zou je graag naar de ambachtschool willen? Een vak leren, timmerman of zo? Of, neen, als 't enigszins kan, geen bezembinder, jongen. Dat is een schraal be-

staan, ja dat is 't”.

„Maar vader, u is toch ook bezembinder geworden... en... en was u niet gelukkig met moeder?”

„Jongen, moeder!”, zei z'n vader met trillende stem. „Als je me dat vraagt!”

En toen zachter: „Mis jij moeder ook zo erg, jongen? Het leven is hard en het kruis dat God geeft doet pijn. Maar 't is om ons bestwil.... en Jezus is de Goede Herder. Zijn liefde is groot en Hij zorgt voor de Zijnen. Hij zegt het en.... Zijn Woord is de waarheid”.

Met de tanden op elkaar probeerde Boele een gat door de naaf te boren. 't Mocht niet scheef gaan.

„Voor wie maak je dat wagentje? Je bent toch zelf veel te groot voor zo'n speelding. En je hebt er al heel wat uurtjes mee zitten prutsen. Voor de aardigheid, neen, je moet er bepaald 'n doel mee hebben, dunkt me”.

Opnieuw tracht Boele verder te boren.

Flers en MNASTIEK

De antwoorden van het 3e tiental vragen zijn:

- 21. luchtdrukmeter. 22. Engeland.
- 23. Italië. 24. 31 Dec. 1799. 25. basalt.
- 26. klokkenspel. 27 een dief. 28 photooestel. Uit het Italiaans. 29. van f 10, de anderen zijn muntbiljetten.
- 30. 999 9/9.

Als nieuwe:

- 31. Noem 'es 3 plaatsen in ons land, waar een dierentuin is.
- 32. Waar ligt de Vijverberg?
- 33. Waar liggen de Hulemoerassen?

- 34. Wat is een kalong?
- 35. Wie was Achsa?
- 36. Wat betekent een rood driehoeksbord, waarvan de top naar omlaag?
- 37. Vad. Gesch. Zeg eens vlot, wat er gebeurde in 1500 en 1600, in 1588 en 1688.
- 38. Wat is het kleinste vogeltje ter wereld?
- 39. Noem de eerste en laatste gouverneur-Generaal van N.O.-Indië.
- 40. Wat is het verschil tussen: conserveren en converseren?



„Ja, bepaald een aardig ding”, zei z'n vader. „Je moet het mooi groen verven met een gele bies. Ik heb nog wat lakverf op zolder staan. Hier, zal ik dat gat even boren? Geef maar aan”.

Later hadden ze samen het karretje afgemaakt. Boele had het glad geschuurd en toen had hij heel voorzichtig met een klein kwastje er een dun laagje verf op aangebracht. Als de verf gedroogd is, zal vader er een geel biesje op trekken.

't Is een prachtig ding geworden en de groene verf glimt als een spiegel. Wat zal Rie daar blij mee zijn. En het geheim van het karretje bewaart hij trouw. Het geeft hem elke dag opnieuw plezier. Zelfs zijn vader heeft hij 't niet gezegd.... nog niet.

Maar op een avond, als de lucht zwart is van zware wolken, als de wind spookt over de heide, guur en wild, als zo nu en dan een scherpe sneeuwjacht over het veld zweept, zoekt Boele de gele verf op. Hij zal het maar wagen. Van oom Berend heeft hij 'n penseel gekregen; 'n sleep-penseel. Oom Berend is vroeger schilder geweest. Vooraf trekt hij met potlood en lineaal keurige rechte lijnen. 't Wordt een heel karwei, maar 't moet lukken.

56

Dan komt vader binnen.

„Jongen Boele, voorzichtig hoor. Dat gaat niet zo gemakkelijk als je misschien denkt. Laat eens kijken. Hm, ja z o kan 't. Nou ga je gang maar”

Wat is Boele ijverig aan het werk. Heel voorzichtig, met een klein drupje verf aan het penseel, trekt hij de gele bies op de groene kleur. Wat wordt dat mooi.

„En”, vraagt plotseling z'n vader, „voor wie is nou dat fijne karretje? Of is het een geheim?”

Boele krijgt een kleur. Zal hij het zeggen. Bij zijn vader is het geheim veilig. Dat is vast.

„Niet dat ik het zo graag weten wil, hoor. En als je 't liever niet zegt, even goede vrienden”.

Voor een heel klein meisje, vader. Rie heet ze. Een lief meisje”.

„Een klein meisje zeg je, Boele. En ze heet Rie? Dat is een leuke naam. Ja, dat is 't. Maar nu weet ik eigenlijk nog niets. Of moet ik het verdere nu maar raden?”

„'t Is Jaaps zusje, vader. Jaap van de dokter”.

Och, ineens valt er een dikke klodder gele verf op een der wielen. Dat is jammer. Hoe krijgt hij die klad er weer af. Zijn vader weet raad. Met een doekje wist die de verf er weer af. Dan een klein beetje benzine en de zaak is gezond.

„Zo Rie”, zegt Brands. „Dat is aardig van je. Doe maar flink je best, Boele. Dat kleine hummeltje zal erg in de wolken zijn met zo'n mooi karretje”.

Eindelijk is het klaar.

„Zet het maar op de kast, Boele. Dan kan ik er ook zo af en toe eens naar kijken. 't Is werkelijk de moeite waard. En weet je wat? Mettertijd zal ik wel een boodschap voor je verzinnen naar de dokter. Misschien mag je het Rie zelf wel geven. Hoe lijkt je dat?”

Boele knikt en kijkt vol trots naar het mooie werkstuk. De verf glimt als een spiegel.

Wat zal Rie blij zijn... en... en neen, dan zal die nuffige dienstbode hem zeker geen schooier meer noemen.... (Wordt vervolgd)



ZO'N HEIKNEUTER"

DOOR: WIELAND WOUTERS

IV. OP DE GROTE VEENPLAS .

Het heeft een paar nachten behoorlijk gevoren. Op het kanaal ligt al een flinke laag ijs. Alleen een sterke stormer weet nog de ijsvloer te breken. Dat is jammer. Doch spoedig vriezen de ijsschollen weer aan elkaar. De volgende morgen proberen de jongens met grote kluiten bevroren aarde en met halve bakstenen hoe sterk het ijs is in de geul, die de stoomboot gemaakt had. Het valt danig mee. De stenen veroorzaken grote sterren in de ijsvloer, maar er door gaan ze geen van alle. Een enkele, die met de punt op het ijs ploft, boort er een klein gaatje in. Soms blijft een steen recht op staan met de hoekpunt in het ijs.

Aan de kant bij de hoge wal is het ijs al sterk. Een paar waaghalzen laten zich voorzichtig bij de walbeschoeiing neerglijden en scharrelen behoedzaam tot aan de geul, die de boot gisteren gemaakt heeft. Verder durven ze in geen geval. 't Kanaal is diep en het water is koud.... brr!

Het is maar een halve schooldag en het ijs heeft de jongens al zodanig te pakken, dat ze die morgen slecht opletten. Meester Holwerda moet menig standje geven. Vooral Jaap is erg onplettend. O, hij houdt zoveel van schaatsenrijden en hij kan het! Wat heeft hij de vorige winter een pret gehad. Op zijn verjaardag heeft hij nieu-

we schaatsen gekregen. Wie weet hoe spoedig hij ze proberen kan. Wat zal hij een streken zetten. Lang en recht. Klaas de Koning kan ook uitstekend schaatsen, maar tegen hem, Jaap, heeft die snuiter geen schijn van kans.

En Boele?

Och, die kan er niet veel van. Meestal moet Boele zijn vader helpen met rietsnijden op de grote veenplas. Boele, hm. Neen, Jaap bemoeit zich zo weinig mogelijk met die vreemde jongen. Hij heeft een hekel aan hem. Niet, dat hij meedoet met de plagerijen van de andere jongens. Sedert de geschiedenis van het ongeluk met de jeep is daarin wel iets veranderd. Maar.... neen, Boele is zijn vriend niet....

Jaap weet best waar de schoen wringt. In school doet Boele knap zijn best en de meester hoeft hem nooit te verbieden. En het is vreemd, maar de meester schijnt goed op de hoogte te zijn van het auto-ongeluk en ook van de houding, die hij tegen Boele heeft aangenomen. Neen, meester Holwerda praat er niet rechtstreeks over, maar zo nu en dan laat hij zich een woord ontvallen... en een goed verstaander heeft maar een half woord nodig. Dat prikkelt Jaap en... en... Is hij jaloers op Boele? Is het haat?

Als de school uitgaat en de joelende kinderen haastig de speelplaats verlaten, blijft er een groepje jongens bij het hek staan. Jaap in het midden.



Hij heeft het hoogste woord. Boele staat meer naar achteren, min of meer afwezig, de handen diep in z'n zakken.

Hoor Jaap eens: „Vannacht vriest het bakstenen. De lucht is helder en de wind is pal Oost. Vanmiddag de schaatsen nakijken, het leerwerk en de riemen. Ik doe mijn witte trui aan”.

„Morgen?” schreeuwt een van de jongens. „En vanmiddag zijn we immers vrij. We gaan dadelijk!” Het is Jan Seegers, een echte waaghals. „Wat morgen! Het ijs houdt al best, jongens. Het is zo taai als leer. We gaan vanmiddag naar de grote veenplas”.

De andere jongens vinden het plan veel te gewaagd. Een paar van hen gaan gauw naar huis. Zij mogen niet op het ijs en zij doen het ook niet.

„Bangerds!”, schreeuwt Jan Seegers.

„Ik geef ze gelijk”, klinkt het beslist. Het is Boele die dit zegt. En verder: „Het is veel te gevaarlijk. Maar als je met alle geweld een nat pak wilt halen, mij best hoor. Ik doe niet mee, vast niet”.

Het schijnt dat Boele's woorden indruk maken, want dadelijk vallen anderen hem bij: „Boele heeft gelijk, jongens. Het is waaghalzerij”.

Jan Seegers zegt: „Boele is een bangerd! Zoet jongetje, hoor”.

Boele zegt niets, maar gaat weg.

„Kruip maar gauw onder de wol!” schreeuwt Jan Seegers. „Dan haal je geen natte voeten!”

Na een poosje is Boele op de Laanweg, waar dokter Pieters woont. De grote vijver is dichtgevroren en het hek voor het bruggetje staat open. Kijk, er is een grote bijt in het ijs gehakt. Dat zal Govert gedaan hebben voor de goudvissen en de karpers. Rie is natuurlijk in de kamer. Zou ze zitten spelen met het oude horloge? Zou ze zeggen: „Van Boele.. ikke..” Misschien mag hij vanmiddag het karretje wel naar het doktershuis brengen. Vader heeft een stel bezems gemaakt voor de dokter. Als ze die nu eens moeten bezorgen. 't Kan best. En dan mag hij mee... en het karretje... Misschien mag hij wel even binnenkomen en Rie het wagentje brengen. Als de dokter thuis is, mag het vast. De dokter is een beste man, maar de mevrouw is zo streng en die



nuffige dienstbode.... Nou, die keukenprinses is lang niet voor de poes. 't Lijkt wel of zij ook doktersmevrouw is. Wat zal Rie blij zijn met het mooie karretje. Hij heeft een lange stok aan het draaistel gemaakt. Die heeft hij ook geverfd, groen. En het handvat geel.

Even blijft Boele bij de vijver staan. Kijk, daar stijgen luchtballen omhoog. Zeker een goudvis of een karper, die op zoek is naar voedsel. Het grote witte huis van de dokter staat een heel eind van de weg af. De struiken en heesters in de tuin zijn kaal. Niets mooi meer, hoor.

Plotseling wordt voor een der ramen een gordijn opzij geschoven. Een klein handje tikt tegen de ruit en een lief krulleskopje knikt en lacht. Boele wuift en gooit de pet omhoog van plezier. Dan tast hij in de zak en even later zwaait hij met de zakdoek.

Rie drukt een klein rond ding tegen de ruit. Boele ziet het duidelijk. 't Is 't oude horloge... „Van Boele... ikke...” Maar straks komt het mooiste, het karretje....

Opeens verschijnt er nog iemand voor het raam. Het is de keukenprinses. Ze trekt Rie haastig opzij en... met een ruk gaat het gordijn dicht. Nog even wordt een plooi in het gordijn rechtgetrokken en dan staat daar

het doktershuis weer deftig en voor- naam aan de stille Laanweg. Boele kijkt nog even naar de grote ramen. Maar de gordijnen blijven potdicht. Jammer, zopas met de verschijning van de kleine krullebol was het net, of het deftige huis stond te lachen, alsof een zomers zonnetje licht bracht en warmte. Nu lijkt alles weer koud en kil.

Hu, hij huivert. 't Is winter en 't vriest. Ach, wat geeft het, dat hij Rie zo'n mooi karretje heeft gemaakt. Ze mag immers niet eens naar hem kijken. De deftige dienstbode... ze zal misschien gezegd hebben, dat Rie niet naar zo'n schooiertje mag kijken....

En even, slechts heel even maar, heeft Boele spijt, dat hij zoveel werk heeft gehad met het werkstuk. Zal hij het niet liever stil bewaren als een blijde herinnering aan zijn klein vriendinnetje?

Vriendschap.... ach, die langzaam gesmoord wordt....

„Blijf jij nou maar thuis, Boele”, zegt Brands na het middageten. „Of heb je soms andere plannen?”

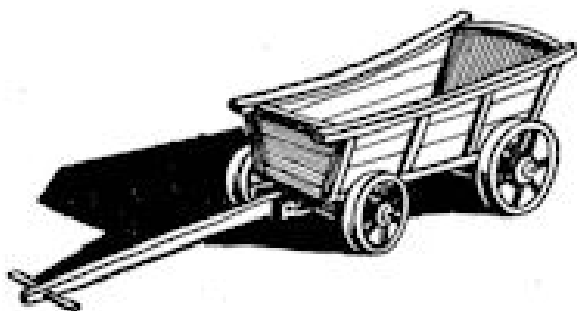
„Nee vader. Moet u nog weg?”

„Ja, ik moet naar het dorp; een paar bestellingen bezorgen en verder loop ik nog even bij oom Berend aan. Tante Lize schijnt nog maar niet op te knappen”.

„Eh... gaat u ook naar de dokter, vader?”

„Nog 'n paar dagen geduld, jongen. Ik kan geen ijzer met handen breken”.

Even kijkt Boele naar het glim-



mende wagentje. Wat zal Rie blij zijn... En toch... als...

„Als jij vanmiddag de werkplaats eens opruimde, Boele. De boel netjes aan kant zetten en het vuil bijeen-

vegen. De zaak moet nodig een goede beurt hebben, wil je? Komt Klaas de Koning nog bij je vanmiddag? Dan kan die je mooi een handje helpen. Zo, komt hij niet?”

„Misschien, 'k weet 't niet”.

„Nou, je redt het wel, dunkt me. Als het je begint te vervelen kom je mij maar afhalen, zo tegen een uur of vier. Maar niet op 't ijs komen, hoor! Veel te gevaarlijk!”

Die middag, als Boele de werkplaats opruimt, lopen er vijf jongens langs het huisje van Brands. Ze gluren nieuwsgierig naar de kleine ruitjes. Maar er valt weinig te zien.

„Een saaie boel”, zegt een van de vijf. „Geen wonder, dat Boele zo'n droogpruimer is”.

„Zo dor als de heide”, lacht Jan Seegers.

„Als een bezem”, zegt Jaap. Toch schrikt hij van die woorden.

„Oe—hoe!”, roept Wim Wolters. „Oe—hoe!”

Maar de overigen lopen haastig door. Wim moet maar eens bij Brands kijken. Misschien kan hij het bezembinden nog leren. Een mooi vak.

„Boele!”, zegt er een, „zo'n heikneuter, die moet je stil thuis laten”.

Even later lopen de jongens langs de holle weg in de richting van de grote veenplas. Daar kunnen ze hun hart ophalen. De plas is voor 't grootste deel erg ondiep. Nou ja, er zijn wel diepe gaten, maar die kennen ze op een prik. Ze zwemmen er 's zomers vaak. Nu gaan ze er schaatsenrijden. Langs de rand van de plas is het best te wagen. Wat zullen ze een pret hebben. Jan Seegers kwam vanmorgen op het idee en dadelijk vond het plan bijval. Ze zouden bij de molen samenkomen. Maar toen ze zopas op de tochtige hoek bij de molen stonden te praten, kwamen er slechts vijf.

„Mocht jij?”, had Jaap aan Wim gevraagd.

„Als jij meeging, mocht ik ook. Kreeg jij maar zo toestemming?”

„Ik! Ja, van mezelf”.

„Jó”.

„Och, heel gewoon. Vader was naar z'n patiënten en moeder is naar de stad”.

(Wordt vervolgd).



„ZO'N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

„Hm”, had Wim geantwoord, „dan heb jij wel geboft”.

Dat vond Jaap ook en toch was het net geweest, of hij op verboden grond kwam, zo pas bij de holle weg.

Toen hij vanmiddag stilletjes zijn schaatsen voor de dag haalde en in het schuurtje een paar riemen op-scharrelde, stond Rie plotseling naast hem. Ze had hem aan z'n broek getrokken en gevraagd: „Jaap spele... met Rie spele...? Ikke,.. kom nou Jaap. Spele met de bal? Mooi hé?”

Hij had haar lelijk afgesnauwd. En Rie had een pruillipje getrokken. En juist toen hij haastig een riem door het leer van de ene schaats trok, was

de andere op de stenen vloer geklet-terd.

„Jaap gaat op het ijs! Rie mee, toe Jaap, ikke...” Stevig had ze zich aan zijn been vastgeklemd. Maar wild had hij zich losgescheurd en was op een holletje de schuur uitgerend.

De koude Oostenwind waait over de heide, maar het vijftal loopt in de luwte van de holle weg. Spoedig hebben ze de plas bereikt. Ze lopen door het hoge oeverriet en even later staan ze op het gladde ijs.

„Eerst proberen of het sterk genoeg is”, zegt Wim.

Maar Jan Seegers lacht om die voorslag, gooit de schaatsen neer en begint meteen te dansen. Even kraakt de ijsvloer; de jongens springen verschrikt achteruit. Maar als er verder niets gebeurt, vatten ze weer moed. Ze gaan met z'n allen dicht opeen staan. Het ijs kraakt niet eens meer.

„Zie je wel, dat 't sterk genoeg is?”, snoeft Jan Seegers.

„Ja maar”, zegt Wim, „ik ben bang, dat....”

„Ha, ha, ha, hij is bang! Het ijs zal je heus niet in de benen bijten. Vooruit jongens, op de schaats!”, schreeuwt Jan.

Eerst rijden ze langs de rand van de plas. Jan Seegers en Jaap voorop. 't Gaat best. Het ijs is glad en er gebeurt niets, dat de jongens verontrust. De gladde baan kraakt niet eens.

„We gaan krijgertje spelen”, zegt Jaap na een poos. „Vooruit, ik ben h'm!” Wild stuiven de anderen weg langs de rand van de veenplas. Het is een leuk spel; het werkt opwindend. Jaap kan hard rijden en spoedig heeft hij dan ook Wim getikt. Deze doet op zijn beurt alle moeite



een der anderen af te tikken. Jan Seegers schiet telkens met snelle vaart voor Wim langs, maar als deze hem meent af te tikken, zwenkt Jan met een snelle draai voorbij. Eindelijk gelukt het een der anderen Jan Seegers te verrassen. Een luid hoera klinkt op. Jaap trekt een lange neus en lacht het luidst.

„Dat zal je berouwen”, zegt Jan en als de wind zet hij Jaap achterna. De schaatsen krassen over het ijs. Vliegenvlug gaat Jaap er vandoor. Niet voor niets is hij een van de snelste rijders en Jan Seegers zal het moeten opgeven. O wee, er ligt een dikke rietstengel. Jaap merkt het niet en plotseling glijdt zijn rechterbeen met en ruk opzij. Bom, daar ligt hij.

„Ha!”, schreeuwt Jan Seegers, „nou ben je er bij!”

Haastig krabbelt Jaap overeind en als Jan zijn hand uitsteekt, schiet zijn prooi haastig weg. Dan begint de wilde achtervolging opnieuw. Jaap voorop, en Jan vlak er achter.

„Vlugger, vlugger!”, hamert het in Jaaps hoofd. „’t Nooit opgeven!”

En in het heetst van de strijd, let Jaap er niet op, waar hij rijdt. De plas is groot en het ijs is sterk. Vooruit, ontsnappen zal hij. Zijn eer als hardrijder staat op het spel. Al verder raken ze van de oever af. Wim Wolters, die ’t merkt, roept: „Niet verder, Jaap! ’t Is veel te gevaarlijk!” Maar Jaap noch Jan luistert naar Wims waarschuwing.

„Jaap! Jaap!”, schreeuwt Wim nog eens. ’t Geeft niets. Al verder snelt Jaap de plas op en vlak achter hem aan rijdt Jan Seegers, de rug gekromd en z’n armen zwaaiend als molenwieken.

O Jaap, let toch op! Je denkt zeker, dat het ijs op de plas overal even sterk is; dat er nergens gevaar schuilt. Hier heeft geen motorboot het ijs gebroken, zoals in het kanaal. Dat denk je misschien, Jaap. En daarom rijd je al maar verder, zonder erg. Maar weet je dan niet jongen, dat, als het wintert, een koppel wilde eenden het water lange tijd

open kan houden? En dat er dikwijls een troep ganzen huist in de buurt van de veenplas? Zie je niet aan die vuiligheid op het ijs, dat hier ganzen geweest zijn? En die strijken maar niet voor de aardigheid neer op zo’n kale ijsvlakte. Die zoeken immers water. Ze zijn er geweest, gisteren nog, maar de wind en de koude hebben hen verjaagd en het grote wak ligt nu toegevroren met ijs van één nacht. Je rijdt er vlak op aan. Merk je niet, dat het ijs robbelig wordt? Keer terug, Jaap! Het kan nog; het moet! Met een snelle zwenking kun je Jan nog best ontwijken en naar de veilige oever rijden. Recht voor je dreigt het grootste gevaar.... Waarom doe je dat nu niet, het kan nog net.... Neen, nu is het te laat. Kijk maar, het ijs beweegt.... het golft; net baren. Rijd nu maar door, misschien, misschien gaat het nog goed. Niet stilstaan, als je ’t gevaar merkt. Toe Jaap, rijden! Niet talmen!

Merk je nu pas het grote gevaar, waarin je verkeert? Doorrijden! Als je stil blijft staan, botst Jan Seegers boven op je en dan is er geen houden meer aan.

Toch....

De schrik slaat Jaap in de benen, als hij merkt, dat de ijsvloer beweegt.

„Jan!”, schreeuwt hij, „gevaar!” Te laat.... Als Jaap plotseling blijft staan, botst Jan Seegers met een vaart tegen hem aan. In een ommezien ploffen ze op en over elkaar, geen seconde later breekt het ijs en daar liggen de waaghalzen in het ijskoude water.

„Help! o help!... o... o...!” klinkt het over de plas.

„Help! Hel-lep! Hèèèlp!”

Na enige vergeefse pogingen gelukt het beiden de rand van het ijs te grijpen. Maar als ze zich omhoog trachten te werken, schieten hun benen zo raar onder het ijs op. Soms brokkelt het ijs af en dan begint het gespartel opnieuw. De koude trekt in hun benen; in hun lijf.... De angst verlamt hen bijna en hees klinkt hun hulpgeroep: „Help! help! o, help!”

Even zijn de andere jongens hun bezinning kwijt. Maar dan beginnen ze eveneens uit alle macht om hulp te roepen. Snel rijden ze naar de onheilsplek, al maar roepend om hulp. Het gevaar, waarin hun kameraden zich bevinden, is ontzettend. De plas is daar diep en.... o, waarom bleven ze niet bij de kant van de plas? „Help! Help! Help!”, klinkt het door de ijle winterlucht.

„Help!”

V.

ZO'N HEIKNEUTER.

Terwijl Boele bezig is de werkplaats op te ruimen en voor het stof, dat hij bij het vegen opwarrelt, het raam openzet, hoort hij plotseling stemmen....

Jongens?... Neen, dat kan toch niet. Wie komen er nu met deze koude naar het Boenderveld? Neen hoor, verbeelding. Juist zal hij de bezem opnieuw ter hand nemen, als er weer stemmen klinken.

„Een saaie boel.... Boele zo'n droogpruimer... dor als de heide...”

Ze hebben het over hem. Wie zijn het? Zal hij eens naar buiten gaan? Stil... „Oe—hoe!... oe—hoe!” Dat is Wim Wolters. Maar dan is Jaap er natuurlijk ook bij. En dan klinken er plotseling bijtende woorden: „Heikneuter.... neen hoor, laat die maar blijven, waar hij is”.

Die woorden steken hem. Wat heeft hij hun toch misdaan? Waarom mag hij slechts per gratie meespelen? Ach ja, hij is immers het zoontje van een bezembinder.... een arme heikneuter.... Maar waarom loopt hij dan

zo gezwind naar de zijdeur om de jongens na te kijken? Daar gaan ze... Ze hebben schaatsen bij zich.

O wee! De veenplas.... Ze gaan natuurlijk schaatsenrijden. Hm, laat hen. Maar dat Jaap meegaat en Wim, neen, dat begrijpt Boele niet. Jan See-gers, nou ja.... een echte waaghals. En hij? Een heikneuter... een droogpruimer... Zei Jaap dat niet?

Neen, hij zal het karretje zelf maar houden. Jaap zal hem uitlachen als hij hoort, wie het wagentje gebracht heeft. Misschien.... ach hij weet het niet.... hij zal Rie toch het karretje maar geven.

De jongens zullen nu wel op de ijzers staan. Och, de plas houdt best. Nou ja, in het midden.... maar daar zullen ze niet komen... te gevaarlijk. Meestal houdt een troep eenden of ganzen in het midden een gat open. Gisteren... als... als ze dan toch te ver gaan? Ach kom, ze kennen de plas op hun duimpje. Ze zullen wel uitkijken. Maar toch.... 't blijft gevaarlijk. Zal hij?... Hm, ze zullen hem zien aankomen. Utlachen zullen ze hem om z'n zorg... hem, de heikneuter....

Boele gaat weer aan 't werk. Een poos later meent hij iets te horen. Maar als hij verder niets verneemt, gaat hij door met zijn arbeid. Hij zal zich iets verbeeld hebben. Toch waren er gisteren nog eenden; een hele troep. En ganzen.... Boele is niets rustig. De plas.... en....

Stil, door hoort hij toch iets..... Met een sprong is Boele bij het open raam.... de eenden.... het wak...

(Wordt vervolgd).



eveneens uit Europa.

Zoek ze maar uit. Je hoeft geen oplossing in te zenden.

1. Uitgehongerd sprong het roofdier op het fel begeerde vlees toe.

2. Jan, rij naar de apotheek en haal de medicijnen.

3. Warm dat het was! 'k Heb roomijs gehad!

4. Er hing een zware damp over het veld.

5. A.s. Donderdag ben ik jarig.

6. Na een korte, hevige brand, stortten dak en muren met veel lawaai in.

7. „Lui kereltje dat jij bent!“, riep riep Vader uit.

8. Ik neem Menthol bij verkoudheid.

9. Morgen vliegt hij naar de Oost en de volgende week naar Australië.

10. Hij heeft moeite met het dragen van één volle emmer; ik draag er met gemak twee.

56. Blaffen, schatten, aanraken (toon), salueren.

57. Reiger vliegt met ingetrokken, ooievaar met gestrekte hals.

58. Haringen.

59. Daaraan volgende, onzes inziens, te zijner tijd, nota bene, Lectori Salutem = den lezer heil.

60. Van alpha en beta, de twee eerste letters in het Grieks.

Nu volgen de nieuwe:

61. Hoe heetten de 2 vrouwen van Ezau?

62. Wanneer werd Nederland een Koninkrijk en wie was onze eerste Koning?

63. Wat is het tegengestelde van: export, emigrant, egoïst?

64. Wat bedoel je met het woord Lekkerkerkerkerkerker?

65. Waar is de Dom, de St.-Bavo, de Eiffel, de Niagara?

66. Wat ligt Zuidelijker: Kaap de Goede Hoop of de Zuidpunt van Zuid-Amerika?

67. Wat versta je onder de Javaanse woorden: wajang en gamelan?

68. Wat betekenen de afkortingen: z.o.z., Sr. en Jr., t.a.v., S.J. en e.a.?

69. Welke Europese Koning heeft kortgeleden een ernstige operatie moeten ondergaan?

70. Noem 'es in goede volgorde: Jan de Wit, Dr. H. Colijn, Clovis, Thorbecke, Jacoba van Beijeren en Joh. van Oldenbarneveldt.

HERSENGYMNASTIEK

Dan eerst maar weer de antwoorden op vraag 51 t.e.m. 60.:

51. Van de aardoppervlakte is 29 procent land en 71 procent water.

52. 4, want die 2 andere branden op

53. Wieringen, Marken, (Pampus), Urk, Schokland.

54. Marken.

55. Hebron, Sichem, Kedes, Golan, Ramoth in Gilead en Bezer.



„ZO'N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE:

Jaap Pieters, het zoontje van de dokter, heeft een hekel aan Boele Brands, omdat diens vader maar bezembinder is. Vaak laat hij Boele dat merken. Boele heeft voor Rie, Jaaps vierjarig zusje, een karretje gemaakt. Daar wil hij haar mee verrassen. Bij het schaatsenrijden op de grote veenplas zakken Jaap en Jan Seegers door het ijs. Boele hoort thuis geschreeuw.

Zonder zich langer te bezinnen, holt hij naar de schuur, grist een lang eind touw van een haak, bonst de deur open en snelt naar de holle weg. Hij merkt niet eens, dat hij z'n klompen niet heeft aangetrokken. 't Ging ook zo snel. Pas als hij op een harde bonk

bevroren aarde trapt, voelt hij het. Enfin, 't loopt sneller zo. En dat is nodig ook, want steeds sterker klinkt het angstgeroep. Er dreigt gevaar.... levensgevaar.

Vooruit, met een sprong staat hij op de hoge kant van de holle weg. Vlak voor hem rijst de dichte rietzoom van de veenplas, welke het hem onmogelijk maakt te zien, waar de ongelukkigen zijn. Maar Boele kent de plas en zonder zich te bedenken, stort hij zich in de rietkraag. De hal-



men breken; de ijsschilfers rond de stengelvoeten knisteren. Doch sterker is het hulpgeschreeuw, dat klagend klinkt en vol angst: „Help! Help!” ..

Intussen hebben de andere jongens hun best gedaan om de drenkelingen te helpen. Ze zijn tot aan de rand van het wak gereden. Wim Wolters heeft zich zelfs verder gewaagd, maar de angst, dat ook de dunne ijslaag zou bezwijken, joeg hem terug. En hoe Jaap en Jan ook probeerden om op het ijs te komen, steeds weer faalden die pogingen. En het ijskoude water verlamde hun ledematen. Nog hielden ze zich krampachtig vast aan de rand van het ijs, hoewel ze geen gevoel meer in hun vingers hadden.

„De riemen!”, hijgde Wim. „De riemen uit de schaatsen; vlug!” In een oogwenk kletterden de schaatsen

op het ijs en vliegensvlug knoopten ze de riemen aan elkaar.

„Houd je taai!”, schreeuwden ze. „Nog even vol houden!”

Wim had de lijn opgerold en met alle kracht gooide hij het eind naar de drenkelingen. Hoe zou 't gaan? Jammer, de eerste poging faalde dadelijk. De wind blies de lijn opzij....

„Bind een schaats op 't eind!”, schreeuwde een der jongens. Dat was een idee.... Maar toen ze de schaats, waaraan de lijn, naar het zwarte gat, waarin de dood loerde, keilden, bleek de reddingslijn te kort....

„Zakdoeken!”, commandeerde Wim

„Jassen!”, riep een der anderen.

En steeds klonk boven alles uit het angstgeschreeuw, hees en vertwijfelend....

„Ik kan niet meer”, hijgde Jaap...

„Ik... ik...” Meteen zakte zijn hoofd opzij. „Ik...”, mompelde hij nog. En dan niets meer. Een pikzwarte duisternis leek hem te omsluiten. Zijn vingers zaten als vastgevroren aan de scherpe ijsrand, maar....

Plotseling gebeurt het... Jan Seegers, die, ondanks de koude, zich nog opricht boven de scherpe ijsrand, ziet iemand naderen, vliegensvlug....

„Help!”... schreeuwt Jan schor.

„Jaap, nog even geduld!”

Wim Wolters ziet dadelijk wie de helper is. „Boele!” schreeuwt hij.

„Jaap! Jan! Boele met een eind touw! Houd je vast!”

Vaag dringt het nog tot Jaap door.... Boele....

Dadelijk bindt Boele een schaats aan de lijn. Hup, daar gaat hij. Ha! Jan Seegers grijpt het eind.

„Trekken!”, schreeuwt Jan. „Ik sleep Jaap wel mee!”

Het gaat moeilijk en zwaar. Telkens als Jan halverwege de ijsrand is, breekt deze af en dan ploft hij met Jaap opnieuw in het zwarte water. Maar Boele geeft het niet op. En eindelijk gelukt het hun de beide drenkelingen op het ijs te sjoeren.

„Voorzichtig nu!”, commandeert Boele. Langzaam halen ze de drenkelingen naar zich toe. Eindelijk, eindelijk zijn ze aan de rand van het wak. Boele reikt Jan de hand.

O wee! Hij gaat te ver. Het ijs kraakt en opnieuw gulpt het ijskoude water over de drenkelingen. Ook over Boele... Maar het touw is er nog. Proestend komt Boele boven. „Trekken!”, schreeuwt hij. Werkelijk, het gelukt.... Hu, Boele huivert. Hij kijkt naar Jaap en Jan, die roerloos op het ijs liggen. Neen, Jan Seegers beweegt zich nog, maar Jaap.... zou die....?...

Meteen rolt Boele Jaap op zijn buik, tilt hem op. Er komt een grote gulp water uit Jaaps mond.... nog eens.... „Leeft hij nog?”, vraagt Wim angstig.

„Misschien wel”, zegt Boele. Misschien....”

Een groot gevoel van verlatenheid overmeestert Boele en zonder er iets aan te kunnen doen, barst hij in snikken uit....

„Zo Rie, sta je vader op te wachten? En is Moeder al thuis?” Dokter wrijft zich in de handen. 't Was niets warm in de auto.

„Vader, Jaap is weg... Jaap...”

„Zo, en wat zou dat?” Meteen tilt de dokter kleine Rie op. Dat vindt ze altijd zo leuk. Maar nu blijft haar gezichtje donker. „Jaap is weg”, zegt ze. „Op het ijs”.

„Ach wat, Jaap zal wel wijzer wezen. Hij heeft je wat wijs gemaakt. Neen hoor, zo dwaas is hij niet”.

„Met de schaatsen, vader. Mag Rie ook op het ijs? Toe maar. En mag ik ook schaatsen, net als Jaap?”

„Maar kindje, je wilt me toch niet vertellen, dat Jaap met de schaatsen er op uit getrokken is?”

„Ja vader, Rie ook schaatsen?”

Gejaagd zet dokter kleine Rie neer. Zou het waar zijn, dat Jaap.... Die jongen toch.... zo onvoorzichtig. Neen, op het kanaal is hij niet. Zopas is hij met de auto langs het water gereden. Bij de Uilesprong waren een paar vissers bezig een bijt in het ijs te hakken. Maar geen jongens, neen. Och, misschien is hij op een slootje of een stuk landijs. 't Zal zo'n vaart niet lopen. Een natte voet, een valpartij... och kom, 't valt mee....

Even later gaat de dokter in z'n

grote stoel zitten, steekt een sigaar op en neemt de krant.

„Vader, Rie gaat schaatsen, zie maar”. Het kleine ding neemt een aanloop en glijdt over het gladde zeil. Bom, daar ligt ze. „Rie valt”, zegt ze. „Bom”.



Als dokter Pieters de krant openvouwt, valt plotseling zijn oog op een vetgedrukte regel. Hij schrikt er van. „Slachtoffers van het ijs”, leest hij. Even kijken.... Maar dan gooit hij meteen de krant opzij. Jaap.... Neen, op het kanaal is hij niet. De veenplas?... Dat is... o, maar daar dreigt eveneens gevaar. Met een ruk staat de dokter op, rent naar de garage en even later stuift de grote auto met een vaart het erf af, de weg op in de richting van het Boenderveld. In een zucht schiet de wagen voorbij het huis van Brands en even later hobbelt de auto over de harde kluiten van de holle weg. Kijk, wie loopt daar zo hard voor hem uit? Geweldig, wat loopt die kerel! O, maar dat is Brands. Kijk, met een sprong is de man op de hoge rand van de holle weg.

„Gevaar! gevaar!”, hamert het door 't hoofd van de dokter. Meteen drukt hij stevig op het rempedaal en de auto staat stil met een verende schok. Met een ruk duwt hij het portier open en zonder het te sluiten, springt hij Brands achterna. In een oogwenk zijn

ze bij de rietzoom en in minder dan geen tijd bevinden ze zich op de open ijsvlakte.

„Brands!”, hijgt de dokter, „kijk, daar!”

„Als u mij vraagt, dokter, ik weet het niet, 'k weet 't niet. Zopas hoorde ik hulpgeroep en nu zijn ze me werkelijk te stil. Hè, hè, dat Boele toch... neen, ik begrijp er niets van”.

Spoedig zijn ze op de plaats van het onheil.

„Jongens!”, hijgt de dokter en knielt meteen bij de drenkelingen neer. Dadelijk begint hij met het onderzoek. „Kun je lopen?”, vraagt hij Jan Seegers. „Proberen, dadelijk!” Stuntelig staat Jan op. 't Gaat moeilijk. Angstig kijkt Boele naar Jaap. Die ligt zo stil en roerloos op zijn zij. Als dat maar goed komt.... Kijk, de dokter neemt Jaaps pols....

„Hè, hè”, zucht hij, „er is nog leven. Goddank”.

„Naar mijn huis!”, commandeert Brands. „Daar brandt de kachel. En lopen!”

Jaap, blijkbaar geschrokken door de zware mannenstem, slaat de ogen op en trekt zijn benen omhoog.

„Houd je maar kalm, jongen”, maant zijn vader. „Hè, hè, dat was op 't kantje af”.

„Vader...”, zegt Jaap.

„Stil maar, Jaap, gauw naar de auto”.

Brands loopt op een holletje over de heide op huis aan. Dat Boele toch op het ijs is gegaan.... alhoewel, de deur stond open.... Neen, Brands begrijpt er niets van.

Maar als de avond daalt en de sterren flonkeren, weet Brands hoe alles zich toegedragen heeft.

„Boele”, zegt hij. „Boele, m'n jongen, neen ik kon het al niet begrijpen. Maar het is goed zo, hoor. Ik zou hetzelfde gedaan hebben, dat zou ik”.

Boele ligt in bed met warme kruiken. Het suist zo vreemd in zijn hoofd en z'n slapen bonzen. Nog hoort hij de stem van dokter Pieters: „Jij bent een kerel, Boele; een héld! Jij hebt de jongens gered; jij Boele... Ik ben je dankbaar. Mijn jongen, mijn

Jaap, neen, die moet nog veel leren. Maar jij? Kruip maar goed onder de wol. En mettertijd wacht je een verrassing. Nou, wat dacht je? Neen jongen, geen tranen... of, of 't moest van blijdschap zijn”.

„Lig je goed, Boele? Ben je warm genoeg?”

„Ja vader en zou Jaap het halen?... Zou hij...”

„Stil maar, jongen. Wat heb je nu? Waarom huil je? Heeft het geval je zo aangegrepen? Geen wonder dat het je niet in de kleren is blijven zitten. Houd je maar kalm hoor”.

Boele probeert te slapen. Maar de dekens prikken hem in 't gezicht en de kruiken zijn zo warm.

„Ik zal de lamp wat lager draaien. Dan val je misschien gauw in slaap. Zo, ja zo zal 't wel gaan.”

„Vader, mag ik het karretje nog even zien?”

„Och jongen, 'k zou nu maar slapen gaan. Dat is beter voor je”.

„Even vader. Toe mag het?”

„Nou goed dan. Kijk, hier is het. Een fijn stukje werk. Als je de volgende week weer opgeknapt bent, gaan we het samen wegbrengen. Ben je nu gerust?”

Boele knikt en langzaam dommelt hij in.

(Wordt vervolgd).





ZO'N HEIKNEUTER"

DOOR: WIELAND WOUTERS

ORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

Jaap Pieters, het zoonje van de dokter, heeft een hekel aan Boele Brands, omdat diens vader maar bezembinder is. Vaak laat hij Boele dat merken. Boele heeft voor Rie, Jaaps vierjarig zusje, een karretje gemaakt. Daar wil hij haar mee verrassen. Bij het schaatsenrijden op de grote veenplas zakken Jaap en Jan Seegers door het ijs. Boele hoort thuis geschreeuw. Hij grijst een eind touw uit de schuur, begeeft zich op het ijs en weet de drinkelingen te redden.

VI.

MOEDERTJE.... ACH.

Het wil met Boele niet recht. Al dadelijk de volgende morgen is hij suf en het eten laat hij onaangeroerd. Zo, in een lichte sluimering, verglijdt de morgen. Soms schrikt hij plotseling wakker, als hij in zijn dromen opnieuw het angstig gebeuren op de plas beleeft. Dan staart hij met grote schrikogen de kamer in. Maar als hij het karretje ziet, glimmend groen met een gele bies, dan weet hij het weer. Hij ligt niet in het ijskoude water, maar in de vertrouwde bedstede. Dicht bij het karretje.....

Tegen de middag, als z'n vader vraagt waar hij nu eens echt zin in heeft, blijkt hij nog geen eetlust te hebben. Eten? Neen hoor, helemaal geen trek. 't Liefst een paar teugen water. Brands wordt een weinig ongerust. Zeker, zo'n zwempartij in de winter is geen kleinigheid. Maar meestal loopt het met een sisser af. Een dagje onder de wol en dan gaat het wel weer. Maar Boele.... neen. Zo lusteloos.... en dat ijlen....

's Middags komt de dokter. Deze prijst Boele nogmaals om z'n moedige daad, maar Brands zegt: „Och dokter, ieder andere jongen zou gedaan hebben wat Boele deed”.

Maar dokter Pieters meent van niet. Alleen ware helden zijn tot zoiets in staat. En Boele is zo'n held. En dan te weten dat de andere jongens hem

steeds minachtend hebben bejegend. Zo gaat er een dag voorbij. Maar Boele knapt niet op. Voortdurend ligt hij te ijlen en te woelen in bed. Het is voor Brands dan ook een opluchting als de dokter komt. Juist ligt Boele te ijlen.

„Dokter”, zegt Brands, „dokter, zou het verkeerd....”

Dokter Pieters schudt het hoofd en kijkt naar Boele. Hij luistert naar de wartaal, die Boele spreekt.

„Wat heeft die jongen het toch druk”, zegt hij even later.

„Stil eens....”

.....Je krijgt het hoor. Je krijgt het vast. Heb je het horloge nog...? daar was je al zo blij mee.... Maar het karretje.... Mooi groen met een gele bies.... Voor jou Rie.... ja”.

Dokter Pieters kijkt Brands eens aan.

„Ja dokter”, zegt deze, „dat gaat de hele morgen al. Steeds maar dromen over het mooie karretje, dat hij voor Rie gemaakt heeft”.

„Arme jongen”, zegt de dokter.

„Kijk, hier staat het”, wijst Brands.

„Heel wat avonden heeft hij er aan zitten prutsen. Het is voor uw dochtertje; voor Rie. Hij had het haar zelf graag willen brengen. Hij houdt zoveel van uw dochtertje.... O, zo veel”.

„Man”, zegt de dokter en hij kijkt plotseling naar buiten, „ik weet er alles van; ik.... neen, ik wist niet, dat het zo was. M'n Jaap, m'n jongen heeft niets verzwegen. En mijn vrouw.... Boele, jongen, beste jongen, wat moet het jou pijn gedaan hebben....”

Aandachtig bekijkt de dokter het karretje en dan: „Word eens wakker, Boele! We zullen je even bedokteren”.

Boele opent de ogen. Dan begint het onderzoek. Als de dokter ver-

trekt zegt hij: „Ik geloof toch Brands, dat het ergste voorbij is. Er was zoveel, dat hij kreeg te verduren. De spanning is te groot geweest en nu is de snaar gesprongen. Maak je maar niet ongerust, Brands”.

Spoedig zit dokter Pieters weer achter het stuurrad. Hij rijdt kalm de weg op naar het dorp. Hij denkt aan Boele; aan Ric en aan het karretje. Ineens speelt een glimlach over zijn gezicht. Ja, ja, dat moet gebeuren. Vandaag nog. Wat zal die Boele raar opkijken. Dokter Pieters knikt; de as rolt uit zijn pijp. Ja, dat doet hij.

Bij de molen rijdt hij meester Holwerda achterop. De meester kijkt om en wenkt. Dokter Pieters stopt.



„Een patiënt?“, vraagt de dokter.

„Nee dokter, maar ik hoorde vandaag iets over het ongeval op de veenplas. Hoe is dat afgelopen? Heeft Boele.... Och, ik geloof er niets van, maar er wordt verteld, dat Boele met opzet een bijt in 't ijs gehakt zou hebben. Men praat zoveel, dat je het rechte niet gewaar wordt. Praatjes natuurlijk, dat van Boele, maar....”

„Stap in, meester. Ik breng je even thuis. Binnen brandt de kachel. Boele.... Man, dat is een kerel! Een held! Al die praatjes van Jan Pu-

blik, laster! Om er misselijk van te worden. Boele dit en Boele dat. Natuurlijk, die zal nu ook wel weer zo'n minne streek hebben uitgehaald. Schandalig, je zou ze!”

In de warme kamer hoort meester Holwerda de geschiedenis van Boele en het gebeurde op de grote veenplas. Alles zoals Jaap het had opgebiecht. Meester Holwerda trekt intussen hard aan z'n sigaar, die niet eens uit wil gaan. Dan zegt hij: „Dat was een heel verhaal, dokter. Droevig aan de ene kant, maar toch ook weer mooi. Ik ben er trots op zo'n leerling te hebben en ik zal de jongens dadelijk vertellen, dat Boele, die ze anders links lieten liggen, een held is; een kerel!”

Dokter Pieters knikt en zegt: „Daar heeft hij recht op; het moet”.

„Ik wist”, vervolgt de meester, „dat Boele 't moeilijk had, dokter. Moeilijk en eenzaam. Maar ik zal trachten wat vrolijkheid in zijn leven te brengen”.

„Doe dat, meester. Je staat niet alleen in dat opzicht”.

Als de dokter thuis komt, vindt hij Jaap op de divan liggen. „Zo Jaap, dat gaat aardig goed, hè?”

„Ja vader en hoe is 't met Boele?”

„Stil Jaap, nou niet eerst over Boele praten, straks. Gisteren en vanmorgen nog heb ik niet over jouw gedrag willen praten. Maar nu je zo monter op de divan ligt, kan ik het niet laten. Onvoorzichtig ben je geweest, dom en onvoorzichtig. Je bent maar zo in een opwelling naar de veenplas getrokken. Wie haalt er nu zo iets dols in z'n hoofd? Enfin, het is gebeurd en je bent er gevoelig voor gestraft. Maar.... 't had nog erger gekund. Je was zeker verdronken, als Boele niet op je hulpgeschreeuw was komen aansnellen. Jongen, ik moet er niet aan denken. God heeft je wonderlijk bewaard en als redder stuurde hij Boele. Hoor je, Jaap, Boele! Boele hè, och dat was maar zo'n heikneuter. En een beetje vreemd misschien. Nee jongen, je hebt je lelijk vergist en alle jongens met je, behalve.... Klaas de Koning

(Wordt vervolgd).



“ZO’N HEIKNEUTER”

DOOR: WIELAND WOUTERS

.... Boele steekt torenhoog boven jullie uit. Die weet wat mag en wat niet. Die weet te gehoorzamen en.... z'n leven op spel te zetten voor hen, die hem minachten. Voel je Jaap?

Je hebt nog heel wat te leren in je leven, maar het eerst en het meest ootmoed en liefde tot de naaste”.

Jaap trekt hevig met zijn gezicht om z'n tranen te bedwingen. Maar

van verschillende dikte. Grenzen met een rijtje spijkertjes.

Zijn de leerlingen plm. 13 jaar, dan komt de keuze van een vak. Een groot deel der jongens wordt stoelenmatter. Anderen worden borstelmaker of mandenmaker.

Zo werkt „Bartimëus” om straks haar leerlingen met een gerust hart naar huis te laten gaan.

't Zijn dan geen jonge mensen, die met bedelen de kost moeten verdienen. Maar jonge mannen en vrouwen, die met vreugd het leven ingaan.

Neen, ze voelen zich dan geen „arme stumpers!”

Want door het lichtloze land mogen ze gaan, geleid door het Licht der Wereld.

Maar daar ineens, begon ik luidop te lachen. Gelukkig! Daar las ik duidelijk, zwart op wit, oplossingen inzenden vóór 31 Jan. a.s.

O, jongens, wat een bof! Nu komt het toch nog goed. Dat is me een pak van m'n hart!

Ik haast me dus mijn schrijffout te herstellen.

Hier volgt dan de :

RECTIFICATIE.

Vertikaal 5 moet niet zijn: zoon van Amram, maar : vruchtbare plekken in een woestijn.

Vertik. 108 ontbrak. Moet zijn als 9.

Dan verklap ik je stilletjes, dat vertikaal 33 meteen al 't goede woord is. Er staat ook een drukfout in.

Vertikaal 60 moet zijn: tegengestelde van vóórzin. Bij het ontheden zul je wel van 'n vóórzin gehoord hebben.

Vertikaal 92 staat 2 keer gedrukt in de tekst. Maar dát is niet erg!

Nu nog dit. In sommige gevallen zijn er méér mogelijkheden, zoals b.v. hor. 19, vert. 9, 44 en 49. Natuurlijk wordt dit goed gerekend!

Tenslotte een raad!

Voor hor. 89 en 91 vraag je vanzelfsprekend je ouders of een ander!

Ziezo, nu geloof ik, dat de stroom van brieven een aanvang kan nemen. Het moet deze keer een overweldigende vloed worden naar Bedum.

Nog eens het adres :

L. MEIJER, H. d. S., Bedum.

Veel succes!

Ons Werkhoekje

Hallo, jongens en meisjes.

Toen ik het Kerstnummer van O. E.K. in handen kreeg en het grote Kerstkruiswoordraadsel doorkeek, gaf ik ineens een schreeuw!

Gelukkig, dat jullie niet gezien hebben, hoe rood ik werd van schaamte.

'k Heb altijd gemeend, dat alléén kinderen zich konden vergissen. Maar 'k weet nu wel beter. Daar heb ik de ontdekking gedaan, dat zelfs ouderen het ook kunnen.

Heus waar, de eerste ogenblikken was ik er triest van....

dan barst hij in snikken uit en zegt:
„Vader vergeef het mij, ik... o, ik”.
„Graag Jaap, van harte, hoor”.
„En hoe is het met Boele, vader?”
„Die zal wel gauw wat opfleuren,
dunkt me. Alhoewel..... Waar is
moeder?”

„Moeder is naar Boele. Ze wou
beslist naar hem toe”.

Dadelijk gaat dokter naar de keu-
ken. Daar zit Rie te spelen met haar
blokken.

„Kijk eens”, zegt ze, „zo'n toren!
Mooi hè? En zo laat is het.” Ze
wijst naar het oude horloge, dat bo-
ven op een blok ligt.

„Kijk maar, het is elf uur, hè pa?”

„Ja, jij bent een lieverd. Maar zeg
eens, heb je zin een ritje met me te
maken? Kom maar gauw. Neen, laat
dat oude horloge nu maar liggen.”

Even later rijdt de dokter het erf
af, de weg op naar.... het Boender-
veld. En kleine Rie praat maar. „Jaap
is ziek, hè Pa? Jaap door 't ijs geval-
len. Jaap is stout. Boele niet, hè Pa?
Boele kan wel zwemmen, Jaap niet.”

Spoedig stopt de wagen. „Kom
maar, Rie. Hier woont Boele”.

Brands staat bij de deur. „Wat een
visite,” zegt hij. „Kom er maar gauw
in, dokter. En ben jij nu kleine Rie?
Nou, nou, een flinke meid, hoor!
Kom maar mee, je moeder is er
ook al.

„Jij hier, Rie!”, zegt haar moeder.
„Wat kom jij hier doen in de kou?”

„Met pa”, zegt ze trots. „In de
auto.”

Dan neemt dokter Pieters Rie op
de arm en gaat naar de bedstoe.
„Kijk, daar is Boele, zie je?”

Eerst is Rie een beetje verwonderd.
Is dat Boele wel? Zo vreemd in die
grote kast?

Plotseling slaat Boele de ogen op.
Hij hoort bekende klanken. Net mu-
ziek.

„Ha, ha, ha,” kraait Rie. „Boele
is wakker.... Hij slaapt niet meer,
ikke....”

„Vader!” zegt Boele en dan:....
„Rie! Hoe kan dat?”

„'t Is Rie, m'n jongen. Ze komt
eens kijken, hoe je 't maakt”.



Een zonnige trek glijdt over Boe-
le's gezicht. „Rie, jij hier!”, zegt hij.
„Ik... neen, ik...” Hij weet niet wat
hij zo gauw zal zeggen. 't Is alles
ook zo plotseling gebeurd. Wie zou
zoiets verwacht hebben?

„Rie... Rie...”, mompelt hij.

En dan heftig: „Vader, het karre-
tje, gauw!”

Boele pakt het wagentje met beide
handen aan. „Kijk eens, Rie, dit mag
jij. Van Boele, hoor. Ik heb het voor
je gemaakt. 't Is een echt karretje,
fijn hè?”

„Niet zo druk”, waarschuwt Brands.

„Laat maar”, zegt de dokter. „Het
helpt meer dan drie drankjes.”

Rie is niet te houden, zo blij is ze.
O, dat karretje glimt zo prachtig en
de wielen kunnen echt draaien.

„Dit mag jij, Rie”, zegt Boele nog
eens. „Pak maar aan.”

(Slot volgt).

Ons Werkhoekje

Hier volgt eerst de uitslag van de Kerst-kruiswoordpuzzel 1951.

HOR.: 1 Abealom, 6 are, 7 Sam, 8 do, 10 Ad, 11 Iek, 13 Ens, 14 naam, 17 Rome, 19 op, 20 rek, 22 spa, 23 emo, 24 Bethlehem, 25 Nazareth, 26 met, 27 rem, 29 Nod, 31 rak, 32 beks, 34 Ur, 35 Mesa, 36 til, 37 rok, 37 ar, 39 as, 41 Amalel, 42 oom, 45 oma, 47 mat, 50 Deo, 51 Eis, 53 jo, 55 To, 56 vloeren, 57 al, 58 spannen, 59 e.a., 62 do, 64 Oss, 65 sta, 66 Abraham, 71 ala, 72 ark, 74 ik, 76 al, 77 pal, 79 laaf, 81 doel, 82 Ato, 84 la, 85 oer, 87 log, 89 mol, 91 Ibr, 92 Iaa, 93 eis, 94 oek, 96 Aa, 97 glas, 99 dico, 101 Ede, 104 Ada, 106 et, 107 st, 109 olm, 110 Ithamar, 111 oa.

VERT.: 2 broden, 4 la, 5 oassen, 8 dal, 9 e.k. 12 kar, 15 Emmer, 18 aorta, 18 Lot, 21 spotten, 22 sneer, 28 Mozes, 30 Dakar, 32 het, 33 mas, 35 Mirjam, 36 ter, 38 jr, 40 ar, 43 oehoe, 44 e.k. 46 om, 48 ar, 49 so, 50 de, 52 oa, 53 j.l. 54 oolvaars, 55 transcend, 56 vlees, 57 alt, 60 nazin, 61 nar, 63 Christus, 64 oa, 66 an, 67 blaar, 68 ra, 69 bo, 70 Abiaal, 72 ar, 73 Po, 75 kil, 77 pal, 78 Kioto, 80 Scool, 81 da, 83 ram, 85 romelins, 88 Gotha, 90 Ibr, 92 Ithal, 93 Eelde, 94 Og, 95 bar, 98 sta, 100 de, 102 doolt, 103 Odrasa, 105 alt, 109 o.l. 111 om, 45 Immanuel.

UITSLAG KERSTWEDSTRIJD.

Er waren bijzonder veel oplossingen. 't Was geen gemakkelijke puzzel. Jullie hebben wel je best gedaan. Jammer dat er in de eerste opgave fouten zaten.

De prijswinnaars zijn :

1. Feikje v. Dekken, Boelenslaan (Fr)
2. Nel v. Drimmelen, Klundert.
3. Grietje Kooistra, Garijp.
4. Peter Schotsman, Nijkerk.
5. Thony Lekkerkerker, Kamerik.
6. Albertje de Vries,, Bovensmilde.
7. H. de Vries, Zwaagwesteinde.
8. Pieter Hoekstra, Ee (Fr).

9. Roelie Eefsting, Heerjansdam.
10. Ansje Koekkoek, Kampen.
11. Ouwe IJtsma, Surhuizum.
12. Harry Haan, Bedum.
13. Rietje de Wildt, Hei en Boeicop.
14. Sietse B. Osinga, Oudega (W).
15. Nelly Dijkema, Lichtenvoorde.
16. Jan v. d. Veen, Twijzelerheide.
17. Dirk v. d. Sluis, Genemuiden.
18. Hendrik Hoeksema, Lauwerzyl.
19. Trijntje Wiebenga, Harkema-Op.
20. Jan Spijk, Uithuizermeeden.

Het prijsje wordt per post toegezonden.... Even geduld!

Voor deze keer een eenvoudig raadseltje. Alle 13 woorden bestaan uit 5 letters. Op de kruisjeslijn komt een woord te staan, dat verband houdt met het jaar 1952.

- | | |
|-------------------|---|
| 1. . . . X | 1. een metaalsoort. |
| 2. . . . X . | 2. stam van een werkw. dat blijdschap uitdrukt. |
| 3. . . X . . | 3. Broer van Abraham. |
| 4. . . X . . . | 4. zedel. |
| 5. . . X | 5. altijd. |
| 6. . . X | 6. Filisijnse stad. |
| 7. . . X . . . | 7. deel van een huis |
| 8. . . . X . . | 8. gebruikte men meest bij het bouwen van een huis. |
| 9. . . . X . . | 9. edelsteen. |
| 10. . . . X . . | 10. meljsnaam. |
| 11. . . X . . . | 11. houdt een mens op de hoogte met het gebeuren. |
| 12. . . X . . . | 12. „electriche oog“ |
| 13. . . X | 13. figuurraadt. |
| | Hiervan behoeft je geen oplossing in te zenden. |



„ZO'N HEIKNEUTER“

DOOR: WIELAND WOUTERS

Mevrouw Pieters krijgt nu ook plezier in het geval en Rie gaat meteen aan de rit. Ze zingt van plezier. Maar als ze een paar keren de kamer rondgetoerd heeft, gaat ze op de vloermat zitten en hijst het karretje op haar schoot. Ze bekijkt het wagentje van alle kanten. Ze betast het overal en

aan de uitroepen, die volgen, merkt Boele hoe blij ze is. Hij ligt op de ellebogen in de bedstee naar Rie te kijken... te kijken...

En dan.... Het is alsof plotseling een zware last van zijn schouders glijdt. Het wordt zo licht om hem heen. Hij weet niet wat het is, maar

als hij Rie ziet spelen in hun kamer, als hij de statige doktersmevrouw hoort lachen en praten in hun huis.neen het is onbegrijpelijk; onwezenlijk....

Hij... hij... zoveel vreugde.... z'n hart is vol, overvol. Tranen branden in zijn ogen en, neen, hij kan het niet keren, maar ineens begint hij te snikken.

„Boele”, zegt Brands, „wat heb je nou?”

Maar de dokter schudt het hoofd en zegt zacht: „Stil laten betijen, dit breekt de spanning en brengt genezing.”

Als Boele tot bedaren is gekomen en zijn tranen wegwist, zegt hij: „Wat ben ik een rare jongen, hè vader?”

Maar dan komt Rie's moeder naar hem toe. „Boele”, zegt ze „ik heb je lang verkeerd bekeken. Ik heb je pijn gedaan, door Rie bij je vandaan te halen. Ik kende je niet en daardoor kwam het, dat ik m'n kleine meid bij jou wegriep. Maar nu weet ik beter, jongen. Mijn man heeft mij veel verteld en Jaap.... Ik ben naar je toe gekomen om alles weer goed te maken. Om je te bedanken, wat je voor Jaap gedaan hebt. Dat had onze jongen niet aan je verdiend en, neen ik ook niet. Ik schaam me voor je. Vergeef het mij jongen.... en zo dikwijls als je wilt, kom je hoor en....”

Wat gaat die deftige mevrouw nu doen? Ze gaat naar de bedstee en drukt een zoen op Boele's wang. Twee tranen vallen op het witte laken....

„En”, fluistert ze, „ik zal trachten een moeder voor je te zijn”.

Even later zal het bezoek vertrekken.

„Heb jij Boele nu al bedankt voor je mooie cadeau?”, vraagt de dokter aan Rie. „Me dunkt, dat zoiets heus wel een bedankje waard is. Ik wou, dat Boele er mij ook zo eentje ging maken”.

Meteen gaat Rie naar de bedstee, hijst zich omhoog.

„Boele, ikke....”

De dokter tilt haar op en.... hup, daar zit ze op de dekens.

„Rie”, zegt Boele, „als ik beter ben,

dan zal ik nog eens iets heel moois voor je maken, een....”

„Een toren”, zegt ze, „een hoge toren met een klok, hè Boele?”

„Ja, een echte, heel hoge hè? En dan gaan we zand rijden met jouw karretje. Dan ben ik een paard en jij mag mennen. Mooi hè?”

„Kom Rie, nu moet Boele slapen. Zeg hem maar gauw wel te rusten”, zegt dokter Pieters.

Plotseling voelt Boele twee poezelige handjes op z'n wangen. En op hetzelfde ogenblik geeft Rie hem een dikke zoen....

Als alles weer stil in de kamer is en Brands een paar turven in de kachel doet, ligt Boele naar de zolder te staren. Wat een dag. En wat een geluk.... Nog voelt hij de plek, waar de deftige mevrouw hem gezoend heeft.

Een moeder voor hem....

Moedertje... ach....

Onwillekeurig vouwt hij de handen. En zacht prevelt hij onder het lang-



zaam indommelen: „Here Jezus.... ik... ik dank U...en... en”. Dan komt de slaap, die rust brengt en genezing. Even later doet Brands zacht de bedstee deur dicht. „Slaap maar, m'n jongen”, mompelt hij.

„Zo is 't goed, ja zo is 't goed”.

— Einde. —